

השבת

של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אדסר בן ר' אייזיק שלמה, זיע"א

המדרש הוא העיקר כי אם המעשה (מסכת אבות, פרק א). ולבקיאות בהלכה הזאת של עיל ונפיק הני"ל צריכין כל התורה כולה וכל ההלכות והדינים הפרטיים שיש בכל מצוה ומצוה, כי הבעל דבר מתגבר מאד מאד בכל יום ויום בכמה וכמה תחבולות בלי שיעור, וכמו שאמר רבותינו ז"ל (עין סכה נב). וצריכין כל מיני מטעמים של התורה הקדושה להחיות את הנפשות החלושות שהם בבחינת ונפיק שיצאו משלמות הקדושה. וכל אחד יצא ונתנה למקום שנתנה עד שקשה לו מאד מאד לחזר משם, כמו שכתוב (תהלים קיט, קעו): תעיתי כשה אבד וכו'. וצריכין לחזקו ולהשיבו ולהחיותו בכל מיני מטעמים של התורה הקדושה, כי לענין התחזקות הני"ל שהוא בחינת בקי בהלכה הני"ל, צריכין לזה כל ההלכות התורה, כי לפעמים מחיין את עצמו בהלכה זאת ופעמים בהלכה זאת. כי כל מצוה ומצוה של התורה הקדושה הם מחיין ומחזקין את הנפש שלא תפול יותר. וכן כל דין והלכה פרטית של כל מצוה יש לה כוח פרטי להחיות הנפש, כמו שכתוב (משלי ד, יג): כי היא חיך וכו'. וכתוב (תהלים שם, צב): לולא תורתך שעשעי אז אבדתי בעניי. וזה בחינת מעלת למוד הפוסקים שהם הלכות פסוקות, כי הכל בשביל בקיאות בהלכה הני"ל, כי על ידי למוד ההלכות פסוקות מבררין הטוב מהרע (שיחות הר"ץ - סימן כט), ואין כוח להרע להפיל את האדם וזוכין לישאר קיים על עמדו. וכן צריכין ללמוד הרבה ספרי אמת המדברים מדרכי עבודת ה' ולהיות בקי בהם היטב היטב, כי כולם צריכין מאד

לבקיאות בהלכה הני"ל, כי ארכה מאריך מדה ורחבה מני ים (איוב יא, ט). כי זה עיקר שלמות ותכלית של כל ההלכות התורה, כי לא המדרש עיקר וכני"ל. וכמו שאמר רבותינו ז"ל (ברכות יז): שלא יהא אדם קורא ושונה ובוטע באביו ורבו וכו'. ועל כן הלכו כל ישראל סביבות המשכן, כי כלל ישראל הם בחינת הלכות של התורה, כי כל אחד מישראל יש לו אות וחלק בתורה. ועל כן על ידם דייקא נמשכו כל ההלכות של התורה. (ליקוטי הלכות - הלכות ברכת הפרות - הלכה ה, אות יט)

סיפור

(כוכבי אור - אנשי מוהר"ן, ר"ז) ... ולבו [של מוהר"ן], ז"ל היה בוער מאד לעבודת השם יתברך, וכל תפילתו ולימודו היה בהתלהבות גדול מאד אשר אין לשער. ובכל עת ועת שהיה צר לו בעבודתו יתברך, היה נוסע לאדמו"ר ז"ל, והוא הרבה מאד בדבריו הנעימים לעוררו ולהחיותו ולחזקו בכל מיני חיזוק. ואדמו"ר ז"ל דיבר עמו שייקח לעצמו בדעתו שיתחזק בעבודתו יתברך אף אם יעבר עליו מה, אפילו אם יצטרך חס ושלוס להחזיר על הפתחים. וכל זה יותר מזה יקבל על עצמו אולי יזכה להיות כרצונו יתברך, אשר רק זאת ישאר להאדם לעולמי עד ולנצח נצחים, כי אין שום יתרון מכל העמל והטראר על העולם הזה העוברת ופורחת כהרף עין, ופתאום נלכדים במצודה רעה אשר אין גם אחד שימלט מזה, ובהכרח להתבלות בעפר רימה ותולעה, וכמובא מזה בספריו ז"ל שצריך לשמר מאד את הדיבור הזה בכל יום ויום. וכן עשה וקיים מוהר"ן ז"ל. ורצה לפרש את עצמו לגמרי מהבלי העולם הזה, ולבלות כל ימיו בתורה ועבודת ה', וכל אוהביו ומידיעיו הרבו לדבר עליו על שאינו מרחם על עצמו ועל אשתו ובניו להשתדל בעסקי פרנסה כדרך כל הארץ. והוא לא היה לו פנאי כלל אפילו לשמע את דבריהם ומכל שכן וכל שכן להשיב להם על זה.

וכראות אביו את כל זה הרבה לקצף עליו מאד, והלך וגרשו מביתו, והמעות שלו בערך שני אלפים רובל כסף לקח בידו ולא רצה ליתנם לו, והכרח לאכל אצל זקנו. חוץ משאר מיני מרירות שעבר עליו באותו העת. והוא לא הסב את פניו גם מזה, והרבה לעסק בעבודתו יתברך בהתמדה גדולה, וגם שיקד בכל עת על דלתי אדמו"ר ז"ל לשמע ממנו דברי אלקים חיים. ולפעמים נתפייס אליו אביו קצת, והוא הכרח להבטיח לו שלא ירבה על כל פנים בנסיעתו לאדמו"ר ז"ל, אבל מגודל מוקד לבבו לא היה באפשרותו להתאפק בשום אופן והכרח לעבר על הבטחתו ולנסע שנית ...

וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד ... (במדבר א, א) וזה בחינת מה שנתנה התורה במדבר דייקא. וישראל הלכו שם במדבר ארבעים שנה. ובכל אלו הארבעים שנה הלך המשכן עמהם ושם נדבר ה' יתברך עם משה וקבלו את התורה מפי משה רבנו עליו השלום. כמו שכתוב: "וידבר ה' אל משה במדבר סיני ובאהל מועד".

כי קדם שזוכין לאיזה התגלות בתורה ועבודה, שזה בחינת קבלת התורה, צריכין לעבר עליו מקודם כמה בלבולים וספקות ומניעות רבות ותאוות וטרדות וכיוצא. וכל זה נמשך מבחינת מקומות החיצוניים, שמקבלים חיותם מעצם ההעלמה של המאמר סתום, שהוא בחינת 'איה' (כמבואר בלקוטי מוהר"ן ב' - סימן יב, עין שם). ואזי כשמתגברין על האדם אלו המניעות והבלבולים וכיוצא, ואינו יודע שום דרך איך לצאת מהם ולמצא כבודו יתברך, והוא מתחזק ושואל ומבקש ומחפש גם שם 'איה' מקום כבודו אזי הירידה תכלית העליה, כי זוכה לעלות לבחינת המאמר סתום בשורשו, ששם שורש כל המאמרות וכל התורה כולה, ואזי זוכה להמשיך משם תורה.

וזהו בחינת קבלת התורה במדבר דייקא אחר תקף גלות מצרים, כי בתקף השעבוד של גלות מצרים, שהיה גלות הנפש והגוף, אז "ויצעקו בני ישראל אל ה'", כי לא היו יודעים שום עצה ותחבולה איך להנצל מהם רק תפסו אַמנות אבותם וצעקו אליו יתברך והיו מצפים ומבקשים למצא כבודו יתברך. ועל ידי זה זכו לגאולה ואז הלכו במדבר מקום נחש שרף ועקרב וצמאון וכו' שהוא בחינת מקומות החיצוניים הרחוקים מכבודו יתברך. ושם דייקא בקשו וחפשו את ה' יתברך עד שזכו לקבל את התורה במדבר, שזהו **ירידה תכלית עליה**, כי במדבר דייקא שהוא מקומות החיצוניים כשמבקשין ומחפשיין שם אחר כבודו יתברך, אז דייקא שם זוכין לקבלת התורה שנמשך מבחינת איה שזוכין על ידי הבקשה והחיפוש במקומות החיצוניים דייקא שהוא בחינת מדבר. (הלכות גביית חוב מהיתומים - הלכה ג, אות ח; עין גם אותיות ט י יא לפי אוצר היראה - יראה ועבודה, אות קטז)

ואיש על דגלו לצבאתם ...

(במדבר א, נב) וזה בחינת ארבעה דגלים של ישראל שהלכו במדבר סביב לאהל מועד, שאנו קוראים פרשיות אלו סמוך לשבועות שהוא קבלת התורה שאז מפתירין במרכבה של יחזקאל, כי הכל אחד. כי קבלת התורה הוא בחינת השגת מעשה מרכבה, כי על ידי התורה זוכין להיות מרכבתו של מקום, כי התורה בחינת אדם, כמו שכתוב (במדבר יט, יד): זאת התורה אדם, שזהו בחינת שלמות המרכבה. ועל כן סביב לאהל מועד הלכו הארבעה דגלים שהם בחינת ארבע חיות נושאי הכסא כידוע (זהר במדבר קיח: בהעלתך קנד. ועוד) שזהו בחינת (שיר השירים ג, ז): הנה מטתו שלשלמה - שהוא המשכן והארון - ששים גבורים סביב לה וכו' - שהם ששים רבוא ישראל שהיו בארבעה מחנות הדגלים, וכמו שפירש רש"י שם. וזהו (שם ג, ח): כולם אַחְזִי חרב מלמדי מלחמה איש חרבו על ירכו מפחד בלילות. היינו שכל אחד מישראל שרוצה להכלל בששים רבוא נפשות ישראל שסביב המשכן לקבל התורה, צריך כל אחד שיהיה אחוז חרב ויהיה מלמד מלחמה, בחינת בקי בעיל בקי בנפיק (כמבואר בלקוטי מוהר"ן א - סימן ו, עין שם), כי הוא מלחמה גדולה והוא למוד גדול ועמק מאד, וצריך לשמש תלמידי חכמים אמתיים הרבה עד שיהיה בכלל מלמד מלחמה הזאת.

וזהו: ואיש חרבו על ירכו מפחד בלילות, שכל אחד חגור חרב וחזק בדעתו מאד מאד, שיהיה איך שיהיה יחזק את עצמו בהאמת וילחם מלחמת ה'. וזהו 'מפחד בלילות', היינו בחינת ונפיק, בחינת חשכת לילה שמתגבר בכל פעם על כל אחד ואחד. על כן צריכין להיות מלמדי מלחמה זאת, כי צריכין בקיאות גדול מאד בהלכה זאת.

ועל כן היו צריכים כל ששים רבוא ישראל שילכו סביב לאהל מועד לקבל משם הלכות התורה, ועיקר הלכות של התורה הם בחינת בקי בהלכה הני"ל שעל ידי זה זוכין לילך בדרכי התשובה ולקיים את כל דברי התורה. כי לא

(עצות המבוארות - שבועות, ד"ה')

טבילת מקוה בשבועות הוא תיקון גדול, ועל ידי זה נמשך דעת גדול, ונמשכים חסדים רבים וגדולים. כי הרחמים הם כפי הדעת, ומכוון שבשבועות נמשך דעת גדול מאד, על כן יורדים ובאים מלמעלה חסדים גדולים ורחמים רבים. אשרי האיש שזוכה לקבל שבועות בקדושה ובכשרות, ובפרט הטבילה במקוה, שהיא בוודאי מצוה גדולה מאד. ועל ידי הטבילה בשבועות, וקבלת היום טוב כראוי, זוכים לקדושת שבועות. מקוה של שבועות מרמזת גם על קדושת שער החמישים, מחמישים שערי בינה, שמשם נמשך קדושה וטהרה על ישראל, בשבועות.

שבועות מקבלים את התורה. היינו שביום זה נמשך בכל שנה ושנה ידיעה חדשה, לדעת ולהבין עצות לקיום התורה, שזה עיקר קבלת התורה. וכפי מה שכל אדם מרבה בתפילה לה' יתברך עבור קיום התורה, וכפי מה שכל אדם מתחזק ברצונות ובכיסופים ונכסף לקיום התורה, כן הוא זוכה מדי שנה בשנה לקבל בחג השבועות דעת גדול, שנמשך מן השמים לקיום התורה, שזה עיקר קבלתה [כך מבואר בלקוטי הלכות]. גם אפשר לקבל ביום טוב שבועות חיות חדשה, ולהמשיך רפואה לריאה...

תפילה

(לקוטי תפילות א', נ"ו)

ועזרנו וזכנו והושיענו, שזוכה לטהר ולקדש עצמנו בכל עת, על ידי טבילת מקוה, וזוכה להמשיך עלינו טהרה וקדושה גדולה, על ידי טבילת המקוה, לטהר עצמנו מכל הטמאות מכל החטאים והעוונות והפשעים, שחטאנו ושעונו ושפשענו לפניך, מנעורינו עד היום הזה, ולהמשיך עלינו קדושה גדולה, על ידי המקוה הקדושה.

ותשפיע עלינו, על ידי זה, דעת גדול ורחמים רבים, ותתן לנו כוח; ותעזרנו שזוכה להמתיק, על ידי טבילת המקוה, כל הדינים שבעולם, מעלינו ומעל זרענו ומעל כל עמך בית ישראל, ולבטל כל הצרות וכל הגזרות רעות, על ידי זה, ותושיע לנו תמיד, על ידי טבילת המקוה הקדושה והנוראה מאד, ויקיים מקרא שכתוב: **מקוה ישראל ה' - מושיעו בעת צרה.**

ותזכנו להמשיך עלינו קדושת המקוה של חג השבועות הקדוש, שהוא זמן מתן תורתנו, שאז נתקרבו ישראל אליך, וזכו לקבל את התורה הקדושה, על ידי טבילת המקוה, וזוכה לבלו בחג השבועות לטבל עצמנו במקוה העליונה, במקוה של שער החמישים של הקדושה, שהוא רחמים גדולים ורבים, וחסד עליון ודעת גדול מאד.

ותעזרנו, שזוכה להמשיך עלינו קדושת המקוה הזאת, בכל השנה כלה, וזוכה לטהר ולקדש עצמנו תמיד, ולצאת מהרה מחמשים שערי טמאה, ולכנס בתוך החמשים שערי קדושה, ויקיים בנו מהרה מקרא שכתוב: **וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם, מכל טמאותיכם ומכל גולויכם אטהר אתכם.**

מכתב

(ספר אבי הנחל - חלק ב - מכתב יט)

לכבוד מחמד עיני עצמי ובשרי, המושך עצמו אל הצדיק שהוא הלב של העולם, ושחידד את אוזניו לשמע נפלאות נוראות השיר והניגון מכל העשרה מיני נגינה של הצדיק האמת שעל-ידו שורף ומבער ומכלה שורש זוהמת השקר של המינות ואמונות כזביות, ועל-ידי זה רופא את הבת מלכה שהיא כלליות נפשית ישראל. לעתיד בעת קץ האחרון יבוא המשיח לגאל את ישראל ויעורר וינגן את זה הניגון הנורא בעולם ועל-ידו יגלה לעין כל אלקותו ומלכותו וממשלתו, ויגאל את ישראל ויתקן כל העולם ויקרב כולם לה' יתברך ותורתו.

אחי יקירי, ידעתי כי אהבתך שלמה עמי, וכן אנכי איני זו מחבבו ונפשי קשורה בנפשך בכל עת בכל יום ובכל שעה וברית אהבתנו ושלומנו לא תופר לעולם.

ידעתי כי נפשך כלתה לדברי, על-כן שים לבך וזכר היטב את כל השיחות והדבורים שנדברנו בינינו מסוד גדולת נוראות הצדיק הגנוז והצפון שהוא חיינו ותקותנו. אשריך שזכית למה שזכית, לידע מנפלאות נוראות הצדיק הנשגב מאד המוליד אותנו בדרך האמת, והעיקר, שתתחזק בכל עז לקיים מה שכבר דברנו באריכות.

בדורות הללו, שנפלנו למטה נפילה עמוקה מאד מאד עד עמקי תהומות עמוקים מאד מאד, עד שהגענו שיתער השיר של חסד של הצדיק האמת שהוא מקור החיות והחיים של כל העולם וישראל.

ה' עזוז וגיבור יהיה מעוזך ויחזק לבבך בכל עז ותעצומות דלג ולקפוץ על הכל, כדי להמשיך על ראשך הארה מהניגון והשיר של פלאות למעלה מן הטבע של הצדיק האמת שיתער לעתיד על-ידי משיח צדקנו בעת הקץ האחרון, שעל-ידו יוציא את ישראל מעוונות ויביאם להשגות אלקות שזה עיקר התכלית, עיקר שעשוע עולם הבא.

זוהמת קליפת המן עמלק, שהוא מידת הגאות, ומשם נמשך מידת הגאות שבעולם, הוא מתגבר ביותר להרחיק מהצדיק האמת ורוצה להפריד בין נפשות ישראל ובין הצדיק האמת.

הצדיק האמת מכניע ומבטל בתכלית הביטול שורש הרע והקליפה החזקה וקשה מאד בחינת המן-עמלק שהוא הכפירות ואמונות כזביות, שמביאים את העולם לתוהו-ובוהו, חס וחלילה, חס ושולום. אנו יתמי דיתמי, אנו צריכין להתגולל ברפש וטיט ולרחש על הארץ בין נחשים ועקרבים עד שזוכה לשאב מרוח הקודש של הצדיק המגלה ומגדל האמונה הקדושה בעולם.

ה' הטוב יפדה אותך מכל רע וימשיך עליך ברכה וחסד ושולום רב, יבקע כשחר שלומו, וארוכתו מהרה תצמח, ובוודאי הכל לטובה אפילו כל מה שנעשה בדורות הללו באחרית הימים האלה שישראל נתונים בצרה גדולה בכלליות ובפרטיות, וכל חיותנו הוא על חסדיו המרובים "חסדי ה' כי לא תמנו" וכו'. כי בחינת עמלק התגבר בתקף גדול לכלות את ישראל ואי אפשר לעמד כנגדו כי אם בכוח הצדיק האמת שכל עסקו להעלות משמד לרצון, היינו להכניע ולבטל הדעות הרעות והכפירות של חכמי הטבע שהם בחינת שמד ממש, ולהאיר אמונת הרצון בעולם, לידע שהכל מתנהג ברצונו יתברך בלי חיוב הטבע כלל.

הדורש שלומו והצלחתו בזה ובבא לנצח. **ישראל דב אודסר**

(סימנים ב')

השתפכות הנפש

מי שרוצה לטעם טעם אור הגנוז, היינו סודות התורה שיתגלה לעתיד, ירבה בהתבודדות בינו לבין קונו וידין ויישפוט את עצמו על כל עסקיו ומעשיו אם כך ראוי והגון לו לעשות ולהתנהג כך כנגד השם יתברך, הגומל עמו טובות בכל עת ורגע, ויכלכל דבריו במשפט, ועל הכל יבוא במשפט עם עצמו, והוא בעצמו ידון וישפוט את עצמו על כל עסקיו ומעשיו, ובוזה יסיר מעליו כל הפחדים וינצל מיראות הנפולות, היינו שלא יירא ולא יפחד משום שר ואדון וחיה רעה ולסטים ולא משום דבר שבעולם, רק מהשם יתברך לבד יירא ויפחד. ובוזה יעלה את היראה לשרשה, דהיינו לדעת, שיזכה לדעת שלם, שידע ממי יתיירא, היינו ליראה את השם הנכבד יראת הרוממות, ועל-ידי זה יזכה להשגת התורה שבנגלה, ויזכה על-ידי זה לשפלות באמת, ועל-ידי זה יזכה לתפילה במסירות-נפש, שיבטל כל גשמיותו וישותו בשעת התפילה ויתפלל בלי שום כוונת תועלת עצמו, ולא יחשוב לכלום את עצמו, רק יבטל כל גשמיותו ועצמיותו כאילו אינו בעולם, ועל-ידי זה יזכה להשגת סתרי תורה, שהוא אור הגנוז, שיתגלה לעתיד. וכל זה זוכין על-ידי התבודדות.

שיחות

(מרי ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

אהה, רבי ישראל [קרדונר] אמר "שירו לשם שיר חדש", שיר חדש, נו, נו... ברוך השם אני כל שמחתי, אני שמח שזכיתי לשמע דבור אחד מההתבודדות של רבי ישראל. ים, ים, ים הגדול, דבור אחד "רבונו של עולם" היה ים, נעשה ים.

היה לי נס גדול, לולא הייתי מכיר את רבי ישראל קרדונר הייתי מת מזמן! לא הייתי יודע כלל מהחיים כאלה שיש כבר, 'לקוטי מוהר"ן', 'לקוטי הלכות', 'לקוטי עצות'...

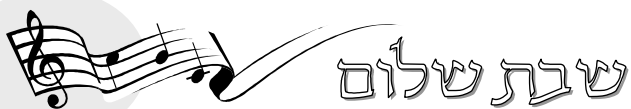
אוי, אני זכיתי להכיר את רבי ישראל קרדונר, וראיתי מה זה יהודי ומה זה אמונה ומה זה תפילה. אני שמעתי את הקול שהוא היה מדבר עם ה' יתברך, אני זכיתי לשמע קול כזה שכל העולם לא יודעים כלל מזה. קול כזה, חיים מתוקים כאלה... לא יודעים כלל מה שיש בעולם. הוא טען בפה ועם הידים והרגלים, "רבונו של עולם, אבא, אבא יקירי, אבא רחמני, אתה טוב, רחם עלי, אני רחוק מכל וכל, אני לא יכול להתפלל, אני לא יכול ללמד, מה יהיה התכלית ממני..."

התבודדות שכל העולם לא יודעים כלל מזה, כל העולם לא יודעים כלל מהאמונה, מהחיות. ישנים, אוכלים וישנים, העולם לא יודעים - רק לישן ולאכל. אבל זה יתגלה, יבוא משיח ויתגלה הכל. יבוא משיח ויתקן כל העולם, יתקן אותנו ואת כל העולם, יהיה עולם התיקון. יהיה עבודה קשה מאד למשיח, הוא צריך להפך כל העולם מהפך אל הפך, "אז אהפך אל-עמים שפה ברורה לקרא כולם בשם ה' לעבדו שכם אחד". משיח יבוא ויתגלה כבוד ה' ויתגלה כבוד מלכותו, יהיה שמחה בכל העולם, שמחה כזה שירקדו כולם. בכל בית, בכל הרחובות, לא ישמע - רק קולות של שמחה ורקודים.

אוי, אוי, יש יותר טוב מזה, להגיד "רבונו של עולם"!

רבונו של עולם, אבא אבא אבא,

רחם עלי, אני כל-כך רחוק, נתרחקתי מאד, אני לא יכול להתפלל, לא יכול ללמד, מה יהיה ממני, רחם עלי, אבא אבא... (ההמשך יבוא)

לעילוי נשמת חברנו ארז לבנון בן מרדכי, הייד